

Kulturutskottets betänkande 2018/19:KrU2

Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service

Sammanfattning

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ny lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. Förslaget innebär att den nuvarande radio- och tv-avgiften ersätts med en public service-avgift som är individuell. Utskottet föreslår vidare att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i socialtjänstlagen och skatteförfarandelagen.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens förslag till ändringar i radio- och tv-lagen med den ändringen i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna att de sändningstillstånd som meddelas programföretagen närmast efter ikraftträdandet ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttaåriga sändningstillstånd ska tillämpas för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026. Utskottets förslag, i denna del, grundar sig på fyra motioner.

Den nya lagen och lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2019.

Utskottet föreslår vidare att riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB och avtalet med Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag.

Utskottet föreslår att riksdagen avslår övriga motionsyrkanden.

I betänkandet finns tolv reservationer (S, M, SD, V, KD, L, MP) och ett särskilt yttrande (SD).

Behandlade förslag

Proposition 2017/18:261 Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service.

19 yrkanden i följdmotioner.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	6
Ärendet och dess beredning.....	6
Bakgrund.....	6
Propositionens huvudsakliga innehåll.....	8
Utskottets överväganden.....	9
Avslag på propositionen.....	9
Ändringar i radio- och tv-lagen.....	9
Regeringens förslag i övrigt.....	12
Överföring och förvaltning av avgiftsmedel.....	17
Tillgångarna på public service-kontot.....	19
Utredning av public service i sin helhet.....	20
Kortare sändningsperiod.....	21
Årliga budgetunderlag.....	22
Sponsring av Sveriges Television AB.....	23
Saklighet och opartiskhet i public service.....	24
Reservationer.....	27
1. Avslag på propositionen, punkt 1 (SD).....	27
2. Ändringar i radio- och tv-lagen, punkt 2 (S, V, MP).....	28
3. Överföring och förvaltning av avgiftsmedel, punkt 4 (L).....	29
4. Årlig balansering och automatisk justering av tillgångarna på public service-kontot, punkt 5 (M).....	30
5. Sänkt avgift när Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag har avvecklats, punkt 6 (M, KD).....	31
6. Utredning av public service i sin helhet, punkt 7 (SD).....	31
7. Kortare sändningsperiod, punkt 8 (SD).....	32
8. Årliga budgetunderlag, punkt 9 (SD).....	32
9. Sponsring av Sveriges Television AB, punkt 10 (M, KD).....	33
10. Medieetisk granskning, punkt 11 (M).....	34
11. Utveckla uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv, punkt 12 (M, KD).....	34
12. Saklighetsprövningar och exponering av rättelser, punkt 13 (SD).....	36
Särskilt yttrande.....	37
Ändringar i radio- och tv-lagen, punkt 2 (SD).....	37
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	38
Propositionen.....	38
Följdmotionerna.....	38
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag.....	41
<i>Bilaga 3</i>	
Utskottets lagförslag.....	51

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 1.

Reservation 1 (SD)

2. Ändringar i radio- och tv-lagen

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696) med den ändringen att punkt 2 och 3 ikraftträdande och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:4198 av Per Lodenius (C),

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 1 och

bifaller delvis proposition 2017/18:261 punkt 3.

Reservation 2 (S, V, MP)

3. Regeringens förslag i övrigt

Riksdagen

a) antar regeringens förslag till

1. lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst,

2. lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453),

3. lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244),

b) godkänner vad regeringens föreslår om

1. förvaltningsstiftelsen (avsnitt 7.4 i propositionen),

2. avtalet med Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag (avsnitt 8 i propositionen).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:261 punkterna 1, 2 och 4–6.

4. Överföring och förvaltning av avgiftsmedel

Riksdagen avslår motion

2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L) yrkande 2.

Reservation 3 (L)

5. Årlig balansering och automatisk justering av tillgångarna på public service-kontot

Riksdagen avslår motion

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 2.

Reservation 4 (M)

6. Sänkt avgift när Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag har avvecklats

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 3 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 2.

Reservation 5 (M, KD)

7. Utredning av public service i sin helhet

Riksdagen avslår motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 2.

Reservation 6 (SD)

8. Kortare sändningsperiod

Riksdagen avslår motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 3.

Reservation 7 (SD)

9. Årliga budgetunderlag

Riksdagen avslår motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 4.

Reservation 8 (SD)

10. Sponsring av Sveriges Television AB

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 4 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3.

Reservation 9 (M, KD)

11. Medicetisk granskning

Riksdagen avslår motion

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5.

Reservation 10 (M)

12. Utveckla uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv

Riksdagen avslår motionerna

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 6 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4.

Reservation 11 (M, KD)

13. Saklighetsprövningar och exponering av rättelser

Riksdagen avslår motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6.

Reservation 12 (SD)

Stockholm den 8 november 2018

På kulturutskottets vägnar

Christer Nylander

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Christer Nylander (L), Vasiliki Tsouplaki (V), Lawen Redar (S), Lotta Finstorp (M), Hans Hoff (S), Per Lodenius (C), Angelika Bengtsson (SD), Anna Wallentheim (S), Roland Utbult (KD), Åsa Karlsson (S), Jonas Andersson i Linköping (SD), Anna Sibinska (MP), Viktor Wärnick (M), Azadeh Rojhan Gustafsson (S), John Weinerhall (M), Cassandra Sundin (SD) och Ulrika Jörgensen (M).

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I december 2016 tillsatte regeringen en parlamentarisk kommitté med uppdrag att föreslå ett långsiktigt hållbart och solidariskt finansieringssystem för radio och tv i allmänhetens tjänst (dir. 2016:111). Den 16 oktober 2017 presenterade Parlamentariska public service-kommittén (Ku 2016:06) sitt delbetänkande SOU 2017:79 Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och stärkt oberoende. Utredningen remitterades till ca 40 remissinstanser.

Regeringen presenterade proposition 2017/18:261 Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service den 24 maj 2018. Regeringens förslag till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Regeringens lagförslag finns i bilaga 2. Utskottets lagförslag återges i bilaga 3. Lagförslaget har granskats av Lagrådet. Med anledning av propositionen har fem motioner väckts. Förslagen i motionerna finns i bilaga 1. Utskottets överväganden disponeras så att motioner med skarpa yrkanden på regeringens förslag behandlas först. Därefter behandlas motioner med yrkanden om tillkännagivanden.

Två skrivelser har inkommit i ärendet med namnunderskrifter mot den föreslagna finansieringsmodellen (dnr 773-2017/18 respektive dnr 2677-2017/18). Public service-rådet har delgett utskottet sitt remissyttrande över SOU 2018:50 Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar (dnr 671-2018/19).

Verkställande direktören för Sveriges Television AB informerade utskottet om programföretagets verksamhet den 25 oktober 2018 och verkställande direktören för Sveriges Utbildningsradio informerade utskottet om programföretagets verksamhet den 6 november 2018.

I betänkandet använder sig utskottet av radio och tv i allmänhetens tjänst respektive public service som liktydiga. Begreppet programföretagen används för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR).

Bakgrund

SOU 2017:79 Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och stärkt oberoende

Parlamentariska public service-kommittén fick, som framgår ovan, i uppdrag att analysera villkoren för radio och tv i allmänhetens tjänst och föreslå nödvändiga förändringar för att skapa fortsatt goda förutsättningar för verksamheten.

I delbetänkandet SOU 2017:79 Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och stärkt oberoende formulerade kommittén tre kriterier

för hur en framtida finansieringsmodell bör se ut. Modellen ska vara långsiktigt stabil, dvs. garantera en förutsebar och ändamålsenlig finansiering över tid. Den ska vara legitim och ha högt förtroende hos allmänheten. Detta bedöms i sin tur kräva att modellen är solidarisk, rättvis och resurseffektiv. Modellen ska också värna verksamhetens oberoende, vilket bl.a. innebär att de medel som samlas in i systemet endast får användas till public service.

Kommittén förordade en individuell public service-avgift som betalas av alla som är obegränsat skattskyldiga, har en beskattningsbar förvärvsinkomst och har fyllt 18 år vid beskattningsårets ingång.

Regeringen beslutade i juni 2017 om tilläggsdirektiv till Parlamentariska public service-kommittén (dir. 2017:73). Uppdraget utvidgades till att omfatta hur en ändamålsenlig reglering för radio och tv i allmänhetens tjänst kan utformas på kort och lång sikt i ett nytt medielandskap. Parlamentariska public service-kommittén presenterade sitt slutbetänkande den 19 juni 2018 (SOU 2018:50). Betänkandet har remitterats till ett hundratal institutioner, och remisstiden gick ut den 19 oktober 2018.

Nationella mål och regleringar inom medieområdet

Mediepolitiska mål

De mål som riksdagen beslutat för mediepolitiken är att stödja yttrandefrihet, mångfald, massmediernas oberoende och tillgänglighet samt att motverka skadlig mediepåverkan (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

Sändningstillstånd och anslagsvillkor

Den 19 december 2013 fattade den dåvarande regeringen, med stöd av 4 kap. 3 § radio- och tv-lagen (2010:696), beslut om sändningstillstånd för perioden den 1 januari 2014–31 december 2019 för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) samt Sveriges Utbildningsradio AB (UR).

Programföretagens verksamhet ska präglas av oberoende, stark integritet och bedrivs självständigt i förhållande till såväl staten som olika ekonomiska, politiska och andra intressen och maktsfärer i samhället. Regeringen anför att det är särskilt viktigt att SR och SVT slår vakt om programområden som är betydelsefulla för allmänintresset.

Regeringen fattar årligen beslut om anslagsvillkor för programföretagen som reglerar användningen av de tilldelade avgiftsmedlen.

Propositionens huvudsakliga innehåll

Regeringens utgångspunkt är att oberoende medier utgör ett fundament i det demokratiska samhället. Regeringen anser att det är centralt i programföretagens uppdrag att utifrån krav på saklighet och opartiskhet granska makthavare, bevaka viktiga samhälls- och kulturfrågor och ge utrymme för en mångfald av uttryck och åsikter som annars inte hade syns eller hörts i offentligheten. Public service ses som en demokratisk kollektiv nytthet som gynnar alla medborgare, oavsett om utbudet konsumeras eller inte. Som en konsekvens av detta bör alla medborgare vara med och bidra till finansieringen av public service.

I propositionen föreslår regeringen en ny lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. Den nya lagen och övriga lagändringar föreslås träda i kraft den 1 januari 2019. Vid samma tidpunkt föreslås också att den nu gällande lagen (1989:41) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst upphävs.

Utgångspunkten för regeringens förslag är att programföretagen SR, SVT och UR ska ha finansiella förutsättningar att utveckla en oberoende verksamhet med hög legitimitet, kvalitet och relevans i det moderna medielandskapet. Det kräver ett finansieringssystem som är långsiktigt stabilt, uppfattas som legitimt av avgiftsbetalarna och värnar oberoendet.

Förslaget innebär att den nuvarande radio- och tv-avgiften ersätts med en public service-avgift som är individuell. Public service-avgiften ska betalas av den som är obegränsat skattskyldig, har fyllt 18 år och har en beskattningsbar förvärvsinkomst. Ansvar för att ta in avgiften bör enligt regeringens bedömning ligga på Skatteverket. Regeringen föreslår att ett räntebärande public service-konto upprättas vid Riksgäldskontoret. Kammarkollegiet föreslås förvalta avgiftsmedlen på public service-kontot.

Regeringen lämnar vidare förslag som syftar till att stärka oberoendet för public service. Regeringen menar att förslagen har en direkt koppling till det nya finansieringssystemet eller på andra sätt en central betydelse för den övergripande regleringen och styrningen av public service. Det handlar bl.a. om ett förtydligande av vad public service-avgiften får användas till, formerna för tilldelning av avgiftsmedel till public service och längden på sändningstillstånd för sändningsverksamhet som finansieras med public service-avgift.

Utskottets överväganden

Avslag på propositionen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om avslag på propositionen i sin helhet.

Jämför reservation 1 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anför i motion 2018/19:24 yrkande 1 att riksdagen bör avslå propositionen i sin helhet. Motionärerna menar att skattefinansierade system kräver hög tilltro och trovärdighet och att nuvarande system behöver reformeras på ett flertal punkter för att få folklig legitimitet. Motionärerna anför att skattefinansiering är en långsiktigt bättre lösning än dagens finansieringsmetod utifrån medie- och teknikutvecklingen, men att en sådan lösning inte kan komma på plats innan en reform av public service ägt rum i fråga om bl.a. granskningsfunktion och sändningstillstånd.

Utskottets ställningstagande

Av det följande framgår att utskottet välkomnar de förslag som regeringen lägger fram för public services framtida finansiering och stärkta oberoende. Förslagen ligger i linje med de tillkännagivanden som riksdagen riktat till regeringen om behovet av en solidariskt finansierad och långsiktigt trygg modell som garanterar public services fortsatta oberoende.

Därmed avstyrker utskottet motion 2018/19:24 (SD) yrkande 1.

Ändringar i radio- och tv-lagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696) med den ändringen att punkt 2 och 3 ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna ska ha den lydelse som utskottet föreslår i bilaga 3.

Jämför reservation 2 (S, V, MP) och det särskilda yttrandet (SD).

Bakgrund

Längden på tillståndsperioderna för programföretagen framgår i dag inte av radio- och tv-lagen, vilket gör att riksdagen och regeringen inför varje ny

tillståndsperiod måste ta ställning till längden på den kommande perioden. Nuvarande tillståndsperiod är sex år och löper ut vid utgången av 2019 (prop. 2012/13:164, bet. 2013/14:KrU3, rskr. 2013/14:60). Myndigheten för press, radio och tv (MPRT) ger tillstånd att sända marksänd radio och tv i Sverige för andra än programföretagen. Dessa tillstånd gäller för sex år.

Propositionen

Regeringen föreslår att längden på tillståndsperioderna ska framgå av radio- och tv-lagen (2010:696) på samma sätt som för övriga tillstånd att sända marksänd radio och tv. Tillstånd som enligt radio- och tv-lagen ges till sändningsverksamhet som finansieras med public service-avgift föreslås gälla i åtta år. Regeringen menar att oberoendet stärks om programföretagen har tydliga förutsättningar att långsiktigt planera sin verksamhet.

Förslaget innebär att längden på sändningstillstånden inte längre kommer att höra till de frågor som behöver behandlas av riksdagen och regeringen inför varje ny tillståndsperiod. Perioderna bör enligt regeringen inledas i januari samma år som det hålls ordinarie riksdagsval så att ändrade maktförhållanden i riksdagen inte omedelbart får genomslag för programföretagens uppdrag och tilldelning av medel.

Regeringen menar också att det är lämpligt att hela beredningsprocessen sker inom samma mandatperiod. Regeringen föreslår därför att längden på nästa tillståndsperiod, dvs. fr.o.m. 2020, ska vara tio år, vilket bör framgå av övergångsbestämmelserna i radio- och tv-lagen. Därefter bör, som framgått ovan, sändningstillstånden gälla i åtta år. Bestämmelserna om åttaåriga tillstånd bör därför tillämpas första gången fr.o.m. den 1 januari 2030. Parlamentariska public service-kommittén föreslog att de åttaåriga sändningstillstånden ska träda i kraft den 1 januari 2025 så att åttaåriga sändningstillstånd kan börja gälla 2026 (SOU 2017:79 s. 153–157). Regeringen menar dock, i likhet med programföretagen, att det inte skulle stärka oberoendet och planeringsförutsättningarna för programföretagen att den kommande tillståndsperioden löper under sex år.

Sammanfattningsvis föreslår regeringen att bestämmelserna i radio- och tv-lagen om åttaåriga tillståndsperioder ska tillämpas första gången för sändningstillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2030. Tillståndsperioden som inleds 2020 ska gälla i tio år. Regeringen menar också, mot bakgrund av den snabba medietvecklingen, att en översyn bör göras under den tillståndsperiod som inleds 2020.

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Motionerna

I motionerna 2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 1, 2017/18:4198 av Per Lodenius (C), 2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 1 och 2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L) yrkande 1, yrkar

motionärerna att riksdagen beslutar att anta regeringens förslag om ändringar i radio- och tv-lagen med den ändringen att de sändningstillstånd som beviljas närmast efter ikraftträdandet för SR, SVT och UR ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttåriga sändningstillstånd ska tillämpas första gången för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026.

Utskottets ställningstagande

Ett större oberoende för public service innebär också ett högre ansvarstagande för programföretagen. Utskottet välkomnar därför att regeringen föreslår att det nuvarande sexåriga sändningstillståndet förlängs med två år så att programföretagen ges möjlighet att fullt ut ta det ansvar som den ökade självständigheten med tilldelning av avgiftsmedel för hela tillståndsperioden innebär. Inte minst är det viktigt att regeringen föreslår att sändningsperiodens längd regleras i radio- och tv-lagen.

Utskottet konstaterar att dagens sändningstillstånd har löpt om en period på sex år och att det nya systemet föreslås regleras med åttåriga sändningstillstånd som inleds den 1 januari samma år som det hålls ordinarie riksdagsval. Minskade möjligheter för riksdagen och regeringen att av kortsiktiga politiska skäl detaljstyra programföretagens verksamhet är en central del i förslaget om en ny finansieringsmodell som även speglas i de föreslagna ändringarna i radio- och tv-lagen.

Utskottet delar dock inte regeringens bedömning att den första perioden ska omfatta tio år, dvs. perioden 2020–2030 för att säkerställa programföretagens oberoende. I ett snabbt föränderligt medielandskap får en tillståndsperiod om tio år anses vara alltför lång. Det snabbt föränderliga medielandskapet anges också som en försvårande omständighet av flera remissinstanser när det gäller längden på tillståndsperioden. Utskottet vidhåller därför den parlamentariska public service-kommitténs förslag, dvs. att bestämmelserna om åttåriga tillstånd bör tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2026.

Det innebär att riksdagen bör anta den lydelse som utskottet föreslår i punkterna 2 och 3 i ikraftträdande- och övergångsbestämmelserna i bilaga 3. Utskottet bedömer att ändringen, författningstekniskt och även i övrigt, är av sådan art att Lagrådets granskning skulle sakna betydelse. I övrigt ställer utskottet sig bakom regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen.

Utskottet tillstyrker därmed motionerna 2017/18:4198 (C), 2017/18:4199 (M) yrkande 1, 2017/18:4200 (L) yrkande 1 och 2017/18:4201 (KD) yrkande 1 och tillstyrker delvis proposition 2017/18:261 punkt 3.

Regeringens förslag i övrigt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om ny lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst, lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453) och lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244). Riksdagen godkänner vidare vad regeringen föreslår om förvaltningsstiftelsen och avtalet med Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag.

Bakgrund

Lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Den nuvarande radio- och tv-avgiften tas ut med stöd av lag (1989:41) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst (avgiftslagen). Uttaget är kopplat till innehav av tv-mottagare. Det innebär att alla hushåll och juridiska personer som äger, hyr eller lånar tv-mottagare ska anmäla sitt tv-innehav och betala radio- och tv-avgift till Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag (RIKAB).

Radio- och tv-avgiften uppgår under 2018 till 2 400 kronor (prop. 2017/18:1 utg.omr. 17, bet. 2017/18:KrU1, rskr. 2017/18:91). Under 2018 tilldelas programföretagen totalt ca 8,2 miljarder kronor, varav SR tilldelas ca 2,9 miljarder kronor (36 procent), SVT ca 4,9 miljarder kronor (59 procent) och UR ca 0,4 miljarder kronor (5 procent).

I dag fattar riksdagen ett s.k. riktlinjebeslut för hela tillståndspanoroden om tilldelning av medel till programföretagen inför det att sändningstillstånd meddelas. Därefter fattar riksdagen, efter förslag av regeringen i budgetpropositionen, ett årligt beslut om tilldelning av medel för det kommande året. Riksdagens årliga beslut om tilldelning verkställs genom regeringens beslut om anslagsvillkor, som reglerar villkoren för användningen av de tilldelade avgiftsmedlen. Grundprincipen är att de årliga besluten om tilldelning av medel utgår från det tidigare riktlinjebeslutet.

Ledamöter i förvaltningsstiftelsens styrelse

Förvaltningsstiftelsen för SR, SVT och UR äger de tre programföretagen. Stiftelseformen har valts för att tillgodose kraven på självständighet och integritet för programföretagen i förhållande till att staten är den yttersta ägaren (prop. 1992/93:236 s. 12). Verksamheten leds av en styrelse som består av en ordförande och tolv ledamöter. Regeringen utser ordföranden. Övriga ledamöter utses av regeringen efter förslag från riksdagspartierna (prop. 1992/93:236, bet. 1992/93:KrU28, rskr. 1992/93:377). Ledamöter i regeringen och anställda i Regeringskansliet samt styrelseledamöter och anställda i programföretagen får inte vara styrelseledamöter. Beslutet kompletterades 2007 så att samtliga riksdagspartier ska vara representerade i styrelsen enligt

en proportionerlig fördelningsmodell som återspeglar mandatfördelningen i riksdagen vid den tidpunkt då beslut om tillsättning fattas (prop. 2005/06:112, bet. 2005/06:KrU28, rskr. 2005/06:323).

Förvaltningsstiftelsens huvuduppgifter är att utse styrelserna i programföretagen, med undantag av verkställande direktörer och arbetstagarrepresentanter, ta ställning till programföretagens årsredovisningar och besluta om ansvarsfrihet för företagens styrelseledamöter och verkställande direktörer.

Ägarfunktionen i förvaltningsstiftelsen är begränsad jämfört med motsvarande funktioner inom näringsliv och statliga bolag. Beslut om företagens verksamhetsinriktning fattas av riksdagen och regeringen. Stiftelsen svarar inte för finansieringen av verksamheten och deltar inte i löpande finansieringsbeslut som gäller företagen.

Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag

Staten har två avtal med Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag (RIKAB). Det från 1989 rör RIKAB:s uppgift att uppbära radio- och tv-avgift och att bedriva avgiftskontroll. Det andra avtalet från 1997 reglerar att RIKAB har till uppgift att förvalta avgiftsmedlen på rundradiokontot och sköta utbetalningarna från kontot till programföretagen.

Avtalet mellan staten och RIKAB från 1989 får sägas upp om ett beslut av riksdagen motiverar det. Avtalet upphör då att gälla vid den tidpunkt som staten bestämmer. RIKAB träder omedelbart i likvidation om avtalet upphör att gälla. Avtalet mellan staten och RIKAB från 1997 upphör att gälla sex månader efter uppsägning.

Propositionen

Lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Regeringen föreslår att den nuvarande radio- och tv-avgiften ska ersättas av en public service-avgift som ska betalas av alla som är obegränsat skattskyldiga, har en beskattningsbar förvärvsinkomst och vid beskattningsårets ingång har fyllt 18 år t.o.m. det år den avgiftsskyldige avlider. Enligt regeringens bedömning bör inte juridiska personer omfattas av avgiftsskyldighet.

Regeringens utgångspunkt för beräkningen av avgiftens storlek är att avgiftsmedlen ska täcka kostnaderna för public services-verksamhet. Den totala tilldelningen till programföretagen beräknas uppgå till ca 8,4 miljarder kronor för 2019. Avgiften ska betalas med 1 procent av den beskattningsbara förvärvsinkomsten, upp till en inkomst som motsvarar 2,092 inkomstbasbelopp för beskattningsåret. Denna beräkning visar att taket för avgiften för 2019 förväntats bli drygt 1 300 kronor per betalningsskyldig med utgångspunkt i inkomstbasbeloppet från 2018. Beloppstaket för den föreslagna avgiften bedöms för 2019 vara en beskattningsbar förvärvsinkomst om ca 131 000 kronor, vilket motsvarar en förvärvsinkomst om ca 163 000 kronor

per år. Personer som har fyllt 65 år vid beskattningsårets ingång och som har ett förhöjt grundavdrag kommer att kunna ha en högre förvärvsinkomst innan de behöver betala full avgift. Förslaget innebär att ett hushåll med två vuxna med beskattningsbar förvärvsinkomst som mest kommer att få betala drygt 2 600 kronor per år. Hushåll där endast en vuxen har en beskattningsbar förvärvsinkomst kommer som mest att få betala drygt 1 300 kronor per år. Regeringen ställer det i relation till nuvarande radio- och tv-avgift som sedan den 1 januari 2018 är 2 400 kronor per år och som enligt prognoserna sannolikt skulle behöva höjas ytterligare för 2019.

Regeringen anför att taket för avgiften och därigenom storleken på densamma behöver justeras beroende på hur mycket medel riksdagen i framtiden beslutar att programföretagen ska tilldelas. Även befolkningsutvecklingen och förändringar i inkomstbasbeloppet kan leda till behov av att justera beloppstaket och därmed avgiftens storlek.

Regeringen föreslår att avgiftsmedlen enbart används för public service-verksamhet så att medlen till public service inte blir en del av de årliga budgetförhandlingarna om olika politiska prioriteringar och att tilldelningen av medel även fortsättningsvis ska ligga utanför utgiftstaket. Regeringen menar att det föreslagna systemet på så sätt kommer att fungera som ett slutet finansieringssystem på samma sätt som det nuvarande.

Enligt regeringens bedömning bör Skatteverket ansvara för uppbörden av public service-avgiften. Regeringen föreslår att skatteförarandelagen (2011:1244) ska gälla för public service-avgiften. Avgiften ska ingå i de allmänna skattetablerna och i de skatter och avgifter som inkomstdeklarationen ska lämnas för. Skatteverket ska bestämma storleken på avgiften i beslut om slutlig skatt. Regeringen föreslår vidare att de avgiftsmedel som Skatteverket tar in ska föras över till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (public service-kontot) som Kammarkollegiet ska förvalta.

Regeringen föreslår att beslut som fattas av riksdagen om tilldelning av avgiftsmedel som fattas inför en tillståndsperiod ska avse hela perioden. I enlighet med ett beslut om tilldelning för hela tillståndsperioden tilldelar därefter riksdagen årligen avgiftsmedel till programföretagen. Även regeringens beslut om villkoren för att använda avgiftsmedlen föreslås avse hela perioden. Genom att man på detta sätt ersätter de nuvarande årliga besluten menar regeringen att möjligheterna minskar för riksdagen och regeringen att t.ex. detaljstyra verksamheten. Samtidigt menar regeringen att programföretagen på detta sätt får tydliga och stabila planeringsförutsättningar. Att ett beslut om tilldelning inför en tillståndsperiod gäller för hela perioden utesluter inte att det är möjligt för riksdagen att, om det finns medel på public service-kontot, fatta separata beslut om extra medel för oförutsedda kostnader som orsakas av t.ex. regeringsbeslut eller extraordinära händelser. Det ökade oberoendet innebär enligt regeringen att ett stort ansvar läggs på programföretagen att planera sin verksamhet så att inte nödvändiga åtgärder skjuts upp och därför inte kan genomföras under en tillståndsperiod. Regeringen menar att frågor om extra medel bör hanteras restriktivt och enbart

bör komma i fråga i absoluta undantagsfall. Eventuella beslut om extra medel under en pågående tillståndperiod kommer att ligga utanför ramen för ordinarie tilldelning och kommer att kräva en särskild beredning och separata beslut.

Regeringen föreslår att den nya lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst ska träda i kraft den 1 januari 2019. Genom den nya lagen upphävs lagen (1989:41) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. Den upphävda lagen ska dock fortfarande gälla för ärenden om radio- och tv-avgift som har inletts hos RIKAB före ikraftträdandet. Detta föreslås framgå av övergångsbestämmelserna i den föreslagna lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst. Regeringen föreslår vidare att det som i den upphävda lagen anges om RIKAB efter den 31 december 2019 i stället ska gälla för Kammarkollegiet. Ärenden om radio- och tv-avgift som inte har slutbehandlats vid den tidpunkten ska överlämnas till Kammarkollegiet.

Följändringar i andra lagar

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Regeringen föreslår att följändringar ska göras i socialtjänstlagen (2001:453) och skatteförfarandelagen (2011:1244). Eftersom radio- och tv-avgiften avskaffas behöver det allmänna inte längre ersätta denna kostnad, därav ändringarna i socialtjänstlagen. Ändringarna i skatteförfarandelagen motiveras av att Skatteverket ska ansvara för uppbörden av den nya public service-avgiften.

Regeringen föreslår att lagändringarna ska träda i kraft den 1 januari 2019.

Ledamöter i förvaltningsstiftelsens styrelse

Regeringen föreslår att den som är verksam som riksdagsledamot inte ska få vara styrelseledamot i förvaltningsstiftelsen för SR, SVT och UR. Regeringen menar att verksamma riksdagsledamöter i styrelsen medför en sammanblandning av roller som är olämplig eftersom den kan ge partipolitiken ett för stort inflytande över public service. Detta bör enligt regeringen slås fast genom en ändring i stiftelseförordnandet och bör kunna tillämpas fr.o.m. den 1 januari 2020. En styrelseledamot som blir invald i riksdagen bör avsäga sig sitt styrelseuppdrag.

Likaså menar regeringen att den praxis som innebär att verksamma riksdagsledamöter inte utses till ledamöter i programföretagens styrelser bör förtydligas genom att den slås fast i programföretagens bolagsordningar. En sådan förändring beslutas av förvaltningsstiftelsen efter medgivande från regeringen.

Regeringen menar att det är viktigt att värna den ansvarsfördelning som är tänkt att främja verksamhetens oberoende, även om det är rimligt att staten, som garanterar public services särställning i medielandskapet, har en viss insyn i verksamheten.

Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag

Som en konsekvens av att Skatteverket och Kammarkollegiet får ansvaret för uppbörd och förvaltning av public service-avgiften i det nya finansieringssystemet föreslår regeringen att de ovannämnda avtalen med RIKAB sägs upp. Uppsägningen innebär att RIKAB:s verksamhet kommer att avvecklas.

Regeringen föreslår att avtalet mellan staten och RIKAB från 1989 om RIKAB:s uppgift att uppbära radio- och tv-avgift och att bedriva avgiftskontroll upphör att gälla den 31 december 2019. Detta innebär att RIKAB under 2019 kan hantera de avgiftsärenden som är kopplade till nuvarande radio- och tv-avgift.

Regeringen föreslår att avtalet från 1997, enligt vilket RIKAB har till uppgift att förvalta avgiftsmedlen på rundradiokontot och sköta utbetalningarna från kontot till programföretagen, sägs upp för att upphöra att gälla den 30 juni 2019. Detta innebär att RIKAB kommer att vara skyldigt att lämna årsredovisning för rundradiokontot för 2018.

Regeringen anser att det är lämpligt att RIKAB informerar allmänheten om det föreslagna finansieringssystemet och att den nuvarande radio- och tv-avgiften ska betalas t.o.m. den 31 december 2018. Regeringen avser att samråda med RIKAB och programföretagen om den närmare utformningen av och kostnaden för RIKAB:s verksamhet under 2019.

Utskottets ställningstagande

En bred politisk enighet om public services betydelse för det demokratiska samhället är centralt för att kunna ange vilka förutsättningar programföretagen ska ha för sin verksamhet. Utskottet välkomnar därför den parlamentariska public service-kommitténs gedigna utredningsarbete som ligger till grund för regeringens förslag till lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Utskottet vill understryka public services viktiga journalistiska uppdrag att granska samhällets makthavare. Uppdraget att programmen ska spegla förhållanden i hela landet tillsammans med ett omfattande barn-, folkbildnings- och kulturuppdrag bidrar till sammanhållning. En verksamhet som utför dessa uppdrag med god kvalitet har potential att bidra till välinformerade, nyfikna och engagerade medborgare som i sig utgör en nödvändig bas i en välfungerande demokrati.

Utskottet konstaterar att den föreslagna finansieringsmodellen är solidarisk eftersom radio- och tv-avgiften baseras på inkomst. Användningen av den beskattningsbara förvärvsinkomsten gör också att avgiften är enkel att beräkna och administrera. De föreslagna formerna för tilldelning av avgiftsmedlen till public service tillsammans med förslaget att avgiften inte längre ska finansiera administration av densamma är andra viktiga förändringar. Sammantaget bidrar detta till systemets legitimitet.

Ett slutet finansieringssystem är helt avgörande för att garantera programföretagens oberoende. Utskottet menar därför att det är av stor betydelse att lagens portalparagraf slår fast att public service-avgiften enbart ska finansiera radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst och därtill direkt knuten verksamhet i enlighet med programföretagens sändningstillstånd.

På samma sätt är det viktigt att lagen reglerar att riksdagens beslut om tilldelning av avgiftsmedel avser hela tillståndsperioden. Riksdagen delar regeringens bedömning att ett sådant förfarande ger programföretagen stabila förutsättningar att planera sin verksamhet, vilket i sin tur främjar oberoendet.

Utskottet bedömer att regeringens samlade förslag bidrar till att uppfylla de mediepolitiska målen om massmediernas oberoende och tillgänglighet (prop. 2014/15:1 utg.omr. 17, bet. 2014/15:KrU6, rskr. 2014/15:96).

De ändringar i socialtjänstlagen och skatteförfarandelagen som regeringen föreslår, liksom förslaget om statens avtal med RIKAB från 1989 är konsekvenser av propositionens förslag att stärka public services oberoende och legitimitet. Det är även utskottets mening att allmänhetens tillit till public service stärks av förslaget att verksamma riksdagsledamöter inte får vara styrelseledamöter i förvaltningsstiftelsen. Detta bidrar också till att programföretagen kan bedriva sin verksamhet med hög integritet.

Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst, lag om ändring i socialtjänstlagen, lag om ändring i skatteförfarandelagen samt förslag om förvaltningsstiftelsen och om uppsägning av statens avtal med RIKAB från 1989.

Överföring och förvaltning av avgiftsmedel

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om formerna för överföring och förvaltning av avgiftsmedel.

Jämför reservation 3 (L).

Propositionen

Regeringen föreslår att den eller den myndighet som regeringen bestämmer enligt 10 § lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst ska kunna utfärda ytterligare föreskrifter om överföring och förvaltning av avgiftsmedlen. Regeringen anför att bestämmelser om Skatteverkets överföringar av avgiftsmedel till public service-kontot och Kammarkollegiets förvaltning av avgiftsmedlen på kontot faller inom ramen för regeringens primära normgivningskompetens enligt 8 kap. 7 § första stycket 2 regeringsformen, den s.k. restkompetensen. Regeringen menar därför att bestämmelser om överföringar inte behöver meddelas av riksdagen genom lag, vilket Parlamentariska public service-kommittén föreslog.

Regeringen bedömer också att det är lämpligare att bestämmelserna meddelas av regeringen i förordning eftersom det rör sig om förhållandevis detaljerade och tekniska föreskrifter som delvis saknas i utredningens lagförslag, bl.a. olika datum för transfereringar av medel (SOU 2017:79 s. 22–24. Regeringen föreslår därför att de grundläggande principerna för finansiering av public service slås fast i lagen medan de praktiska frågorna föreslås behandlas i förordning.

Motionen

Christina Örnebjär m.fl. (L) föreslår i motion 2017/18:4200 yrkande 2 att den nya lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst från 9 § och framåt, med tillhörande övergångsbestämmelser, ska utgå från Parlamentariska public service-kommitténs förslag att utbetalningar av utgiftsmedel till programföretagen ska regleras i lag och inte i förordning så som regeringen föreslår.

Motionärerna anför att den demokratiska betydelsen av fristående och kvalitetsinriktad public service är ett viktigt skäl till att finansieringen ska komma från hela befolkningen och att det därför också behövs höjda trösklar för politikens möjligheter att påverka.

Utskottets ställningstagande

Utskottet konstaterar att enligt regeringens lagförslag förfogar riksdagen över beslutet om hur mycket medel som ska avsättas till public service och hur dessa ska fördelas mellan programföretagen, medan regeringen tar ansvar för att de berörda myndigheterna får ett ändamålsenligt regelverk när de ska verkställa lagen.

Därutöver delar utskottet regeringens uppfattning att förtydliganden behöver göras i förhållande till utredningens förslag för att berörda myndigheter ska få ett ändamålsenligt regelverk.

Utskottet delar därmed regeringens bedömning att förfarandet inte påverkar public services oberoende och avstyrker därmed motion 2017/18:4200 (L) yrkande 2.

Tillgångarna på public service-kontot

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om balansering och automatisk justering av tillgångarna på public service-kontot och två motionsyrkanden om sänkt avgift när Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag avvecklats.

Jämför reservation 4 (M) och 5 (M, KD).

Propositionen

Regeringen bedömer att en översyn av avgiftens storlek sannolikt kommer att behöva ske inför tillståndperioden som föreslås inledas 2020. Regeringen anför att inkomstbasbeloppet och därmed även taket för full avgift troligen kommer att bli något högre för 2019, vilket i så fall innebär att det kommer att komma in något mer avgiftsmedel än som krävs för att täcka tilldelningen av medel. Regeringen anför att taket för avgiften och därigenom storleken på densamma behöver justeras beroende på hur mycket medel riksdagen i framtiden beslutar att programföretagen ska tilldelas. Även befolkningsutvecklingen och förändringar i inkomstbasbeloppet kan föranleda behov av att justera beloppstaket och därmed avgiftens storlek.

Regeringen anför vidare att om det finns ett underskott på rundradiokontot, kommer det att föras över till public service-kontot i samband med att rundradiokontot avslutas. Regeringen redogör i sammanhanget för möjligheten att regeringen, vid risk för ett underskott på public service-kontot, på samma sätt som i dag föreslår att riksdagen beslutar om att en kredit kopplas till kontot. Regeringen menar att det bör övervägas att införa en sådan kredit på kontot vid införandet av det nya systemet i syfte att minska riskerna för eventuella problem i samband med övergången till det nya finansieringssystemet. Regeringen bedömer dock att ett eventuellt underskott på ett par års sikt troligen kan täckas av bl.a. de medel som kommer in från obetalda radio- och tv-avgifter enligt nuvarande avgiftssystem som Kronofogdemyndigheten ska driva in t.o.m. 2023.

Regeringen tar vidare upp att den föreslagna avvecklingen av RIKAB, som finansieras med avgiftsmedel, kommer att innebära minskade kostnader för programföretagen. Regeringen gör vidare bedömningen, som framgått ovan, att RIKAB bör bedriva delar av verksamheten under 2019 eftersom det är sannolikt att det finns ett stort antal avgiftsärenden som inte är slutbehandlade när den nya lagen träder i kraft.

Motionerna

Olof Lavesson m.fl. (M) föreslår i motion 2017/18:4199 yrkande 2 ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär

att tillgångarna på public service-kontot balanseras årligen och justeras automatiskt. I samma motion yrkar motionärerna om ett tillkännagivande till regeringen om att de medel som frigörs när RIKAB läggs ned bör användas för att sänka avgiften för avgiftsbetalarna (yrkande 3). Roland Utbult m.fl. (KD) har ett likalydande förslag i motion 2017/18:4201 yrkande 2.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ställt sig bakom regeringens förslag till lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst och godkänt att statens avtal från 1989 med RIKAB sägs upp.

Utskottet delar regeringens påpekande att avgiftsintäkterna i så hög grad som möjligt bör följa tilldelningen av medel till programföretagen. Avgiften bör därmed justeras om det blir för stora skillnader mellan hur mycket medel som kommer in i systemet i relation till riksdagens beslut om tilldelning till programföretagen.

I likhet med regeringen menar utskottet att det är viktigt att ta till vara på RIKAB:s organisation och kunskap för att hantera oavslutade ärenden och att informera allmänheten om den nya lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Det finns fler faktorer än avvecklingen av RIKAB som kan påverka avgiftens storlek. Utskottet instämmer i att en översyn av avgiftens storlek behöver göras inför tillståndsperioden 2020 för att säkerställa att avgiftsmedlen varken över- eller understiger den medelstilldelning som riksdagen beslutar för programföretagen.

Utskottet avstyrker därför motionerna 2017/18:4199 (M) yrkandena 2 och 3 och 2017/18:4201 (KD) yrkande 2.

Utredning av public service i sin helhet

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om en ny utredning av public service-systemet.

Jämför reservation 6 (SD).

Motionen

I motion 2018/19:24 yrkande 2 anför Angelika Bengtsson m.fl. (SD) att riksdagen bör tillkännage för regeringen att det bör tillsättas en ny utredning för att utreda public service-systemet i sin helhet. Motionärerna vill se en utredning av public service-systemet som tar ett helhetsgrepp och bl.a. inkluderar granskningssystem och sändningstillstånd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ställt sig bakom regeringens förslag i proposition 2017/18:261 Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service och konstaterar att förslagen i stort bygger på förslagen i Parlamentariska public service-kommitténs delbetänkande Finansiering av public service – för ökad stabilitet, legitimitet och stärkt oberoende (SOU 2017:79).

Det finns enligt utskottet inte skäl att tillsätta en ny utredning om public service. Utskottet avstyrker därmed motion 2018/19:24 (SD) yrkande 2.

Kortare sändningsperiod

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett yrkande om utredning om sändningsperiodens längd.

Jämför reservation 7 (SD).

Motionen

Angelika Bengtsson m.fl. (SD) anför i motion 2018/19:24 yrkande 3 att sändningsperioden bör vara kortare än åtta år. Motionärerna anser att såväl en åttaårig som en tioårig sändningsperiod är alltför lång utifrån mediebranschens höga förändringstakt och att sändningsperioderna därför bör vara avsevärt kortare. Motionärerna menar därför att frågan om sändningsperiodens längd bör utredas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har ovan ställt sig bakom regeringens förslag till åttaåriga sändningstillstånd och finner därför inte skäl att rikta ett tillkännagivande till regeringen utifrån motionärernas yrkande. Motion 2018/19:24 (SD) yrkande 3 avstyrks därmed.

Årliga budgetunderlag

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om programföretagens årliga budgetunderlag.

Jämför reservation 8 (SD).

Bakgrund

Riksdagens årliga beslut om tilldelning till programföretagen verkställs genom regeringens beslut om anslagsvillkor. Dessa villkor reglerar användningen av de tilldelade avgiftsmedlen och reglerar bl.a. när programföretagen ska lämna in budgetunderlag som redovisar genomförd verksamhet och planer för framtiden.

Propositionen

Regeringen bedömer att nuvarande årliga budgetunderlag inte längre kommer att behövas i det nya finansieringssystemet. Regeringen avser att i beredningen inför kommande sändningstillstånd behandla frågan om vilka underlag som kommer att krävas och vad de bör innehålla.

Motionen

I motion 2018/19:24 yrkande 4 anför Angelika Bengtsson m.fl. (SD) att programbolagen fortsättningsvis bör redovisa sina budgetunderlag årligen. Motionärerna menar att det är av yttersta vikt för programföretagens trovärdighet att redovisningen är transparent och tydlig. Budgetunderlagen bör därför enligt motionärerna behållas till dess att regeringen har presenterat ett fullgott alternativ.

Utskottets ställningstagande

Utskottet noterar att regeringen i samband med de nya sändningstillstånden avser att återkomma i frågan om vilka underlag programföretagen ska inkomma med.

Utskottet finner därför inga skäl att rikta något tillkännagivande till regeringen och avstyrker därmed motion 2018/19:24 (SD) yrkande 4.

Sponsring av Sveriges Television AB

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår två motionsyrkanden om sponsring av Sveriges Television AB.

Jämför reservation 9 (M, KD).

Bakgrund

Parlamentariska public service-kommittén fick i sina tilläggsdirektiv (dir. 2017:73) i uppdrag att bl.a. bedöma hur public services ansvar och oberoende påverkas när relationen till olika former av kommersiell verksamhet förändras.

Kommittén bedömer att inga förändringar bör göras av sändningstillstånden när det gäller SR:s och SVT:s möjligheter att sända sponsrade program. SVT bör dock sträva efter att minska publikens exponering för sponsorskyftar. Bolagen bör också värna sin integritet gentemot kommersiella intressen genom att redovisa sponsringsverksamheten på ett öppet och transparent sätt (SOU 2018:50 s. 291–295).

Motionerna

I motion 2017/18:4199 yrkar Olof Lavesson m.fl. (M) på ett tillkännagivande till regeringen om att i kommande sändningstillstånd kraftigt begränsa möjligheterna till sponsring för SVT (yrkande 4). I motion 2017/18:4201 yrkar Roland Utbult m.fl. (KD) att riksdagen bör tillkänna för regeringen att den i kommande sändningstillstånd ska se över möjligheterna för sponsring av SVT (yrkande 3).

Utskottets ställningstagande

För att programföretagen ska kunna bedriva sina verksamheter med hög integritet behöver principen om public services självständighet och oberoende från såväl politiska som kommersiella intressen värnas. Den växande reklamfinansierade marknaden är ett exempel på hur den snabbt föränderliga mediemarknaden inverkar på public services integritet.

Utskottet ser därför positivt på att regeringen gav Parlamentariska public service-kommittén i uppdrag att bedöma behovet av att förtydliga kraven på programföretagens oberoende och integritet i kommersiella samarbeten samt, om kommittén fann det motiverat, att föreslå hur sådana förslag bör formuleras (dir. 2017:73). Utskottet noterar i sammanhanget att regeringens remittering av Parlamentariska public service-kommitténs slutbetänkande SOU 2018:50 Ett oberoende public service för alla – nya möjligheter och ökat ansvar, till ett hundratal remissinstanser nyligen har avslutats.

Utskottet ser inga skäl att föregripa pågående beredningsarbete och avstyrker därmed motionerna 2017/18:4199 (M) yrkande 4 och 2017/18:4201 (KD) yrkande 3.

Saklighet och opartiskhet i public service

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår ett motionsyrkande om medieetisk granskning och två motionsyrkanden om att utveckla uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv. Vidare avslår riksdagen ett yrkande om saklighetsprövningar samt ett yrkande om exponering av rättelser.

Jämför reservation 10 (M), 11 (M, KD) och 12 (SD).

Bakgrund

Granskningsnämnden för radio och tv är ett självständigt beslutande organ inom Myndigheten för press, radio och tv (MPRT). Regeringen utser nämndens ordförande, sex ledamöter och fyra ersättare. Nämnden prövar om innehållet i radio- och tv-program följer de regler som finns för sändningarna utifrån radio- och tv-lagen, sändningstillstånden och anslagsvillkoren. Komplicerade eller principiellt viktiga ärenden behandlas av hela nämnden. Granskningar utförs antingen genom allmänhetens anmälan av ett program eller på nämndens initiativ. Anmälan får inte vara anonym, och nämndens beslut kan inte överklagas. Nämndens beslut skickas till berört programföretag och publiceras på MPRT:s webbplats. Granskningsnämnden har även i uppdrag att göra årliga bedömningar av om programföretagen har uppfyllt sina uppdrag. Bedömningen görs utifrån programföretagens redovisningar till nämnden.

Regeringen har tillsatt 2018 års AV-utredning (Ku 2018:04) för att göra en översyn av radio- och tv-lagen (1989:41) för att bl.a. genomföra ändringar i de gemensamma europeiska reglerna i det s.k. AV-direktivet. Utredningens direktiv omfattar också frågor kopplade till det förslag som branschorganisationen Utgivarna presenterat om ett utökat medieetiskt självregleringssystem (dir. 2018:55). Uppdraget ska redovisas senast den 17 augusti 2019 (Kulturdepartementet).

I juni 2018 gav regeringen 2018 års tryck- och yttrandefrihetskommitté (Ju 2018:01) i uppdrag att utreda vissa frågor på tryck- och yttrandefrihetens område. Syftet med utredningen är att åstadkomma ett ändamålsenligt grundlagsskydd för tryck- och yttrandefriheten. Kommittén ska bl.a. analysera om programföretagens oberoende är tillräckligt garanterat genom nuvarande reglering i grundlag och i vanlig lag och annars överväga om oberoendet kan och bör stärkas ytterligare genom ändringar i grundlag. Kommittén ska även, inom ramen för ett ändamålsenligt grundlagsskydd för tryck- och yttrandefriheten, utreda om det finns skäl att utöka möjligheterna att granska

verksamhet inom radio och tv i allmänhetens tjänst (dir. 2018:51). Uppdraget ska redovisas senast den 26 augusti 2020 (Justitiedepartementet).

Propositionen

Regeringen framför vikten av att inte föregripa resultatet av parlamentariska public service-kommitténs och övriga kommittéers arbete i dessa frågor.

Motionerna

I motion 2017/18:4199 yrkar Olof Lavesson m.fl. (M) på ett tillkännagivande till regeringen om att programföretagen ska ingå i ett system för medieetisk granskning (yrkande 5). Motionärerna anser att den granskning som sker av medierna generellt och public service i synnerhet måste bli tydligare, mer tillgänglig och mer professionell. Programföretagen bör enligt motionärerna underställas medieetisk granskning som utformas av branschens parter. I samma motion yrkas på ett tillkännagivande om att regeringen ska säkerställa saktlighet och opartiskhet i public service genom att utveckla uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv (yrkande 6). Motionärerna anför att public services oberoende från politisk och kommersiell påverkan är en viktig grundprincip, inte minst för programföretagens legitimitet. Vidare anser motionärerna att uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv bör utvecklas bl.a. i riktning mot fler sanktionsmöjligheter, fler motiverade beslut och tydligare offentliggörande av de beslut som granskningsnämnden för radio och tv fattar. Ett liknande förslag förs fram av Roland Utbult m.fl. (KD) i motion 2017/18:4201 yrkande 4.

I motion 2018/19:24 yrkar Angelika Bengtsson m.fl. (SD) på att riksdagen tillkännager för regeringen att det för public services nyhets- och faktaförmedling bör finnas ett samhällsorgan som kontrollerar saktlighet och information i de fall en anmälan gjorts (yrkande 5). Motionärerna vill även att sändningstid avsätts i sändningstillståndet för att exponera rättelser (yrkande 6).

Utskottets ställningstagande

Utskottet menar att saktlighet, öppenhet och opartiskhet är centrala faktorer i programföretagens dagliga arbete för att upprätthålla public services oberoende och integritet. För att ge verksamheten rätt förutsättningar delar utskottet regeringens bild att granskningen måste garantera en rimlig balans mellan programföretagens oberoende respektive allmänhetens och det offentliga behov av insyn och kontroll. Utskottet noterar att Parlamentariska public service-kommittén bedömde att det pågående arbetet med att utvidga och förstärka det självreglerande pressetiska systemet kan komma att påverka den framtida regleringen av public service (SOU 2018:50 s. 68–69).

Därför välkomnar utskottet regeringens uppdrag till dels 2018 års AV-utredning, dels 2018 års tryck- och yttrandefrihetskommitté. Utskottet noterar också i sammanhanget att konstitutionsutskottet vid ett flertal tillfällen har behandlat frågan om bl.a. utökat uppdrag till granskningsnämnden för radio och tv och möjligheterna till upprättelse gentemot medier, senast i betänkande 2017/18:KU31 Massmediefrågor. Konstitutionsutskottet har då bl.a. redogjort för gällande rätt på området, som man finner väl avvägd med hänsyn till vikten av vidast möjliga yttrandefrihet.

Utskottet delar regeringens bedömning att det är viktigt att inte föregripa pågående arbete med frågorna och finner därmed inte några skäl att rikta tillkännagivanden till regeringen i enlighet med motionsyrkandena. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2017/18:4199 (M) yrkandena 5 och 6, och 2017/18:4201 (KD) yrkande 4. Utskottet finner heller inga skäl att tillstyrka motion 2018/19:24 (SD) yrkandena 5 och 6.

Reservationer

1. Avslag på propositionen, punkt 1 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 1.

Ställningstagande

För Sverigedemokraterna är det självklart och viktigt att public service finns kvar då det är att betrakta som ett allmänintresse. Programföretagen ska fortsätta att arbeta med att förmedla kvalitativ samhällsinformation, ha ett brett utbud av svensk och nordisk film- och tv-produktion för svenska folket samt vara en aktör som främjar svenska språket och belyser svensk kultur i sina produktioner. Utöver det har programföretagen även ett särskilt viktigt uppdrag att säkerställa att betydelsefull information når hela befolkningen vid krissituationer. Det är därför också viktigt att de får de resurser de behöver för att kunna utföra det uppdrag som ålagts dem.

Allt fler kritiska röster gör sig hörda då man anser att programföretagen inte uppfyller kraven i sändningstillståndet. Trots fortsatt höga förtroendesiffror ser vi också oroligt på det vikande förtroendet bland allt fler grupper tillsammans med utmaningen i att behålla förtroendet hos nya generationer med tanke på förändrade medievanor.

Skattefinansierade system kräver hög tilltro och trovärdighet. För att få folklig legitimitet anser vi därför att det krävs att nuvarande system reformeras med ett flertal åtgärder för att säkra och stärka innehållets saklighet och opartiskhet. Med nuvarande finansieringssystem är det möjligt att ”rösta med fötterna”, dvs. det är möjligt att avstå från att äga en tv och på så vis avstå från att vara med och finansiera public service om man känner sig missnöjd med programföretagens prestation. Med en finansieringsmodell där den möjligheten försvinner blir det allt viktigare att man känner förtroende för verksamheten och innehållet. Vi har länge ansett att man måste göra mer för att säkerställa opartiskhet och saklighet och att man känner tillit till public service.

I och med att regeringen i propositionen inte tagit till sig och genomfört våra förslag på hur sakligheten och opartiskheten kan stärkas i public service-

bolagens innehåll, kan vi i dagsläget inte ställa oss bakom det nu aktuella förslaget.

Vi tror fortfarande att skattefinansiering långsiktigt är en bättre lösning än dagens finansieringsmetod med tanke på teknik- och medieutvecklingen, men lösningen kan inte komma på plats innan en reform av public service-systemet ägt rum. Det innebär att riksdagen bör avslå proposition 2017/18:261 i sin helhet.

2. Ändringar i radio- och tv-lagen, punkt 2 (S, V, MP)

av Vasiliki Tsouplaki (V), Lawen Redar (S), Hans Hoff (S), Anna Wallentheim (S), Åsa Karlsson (S), Anna Sibinska (MP) och Azadeh Rojhan Gustafsson (S).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2017/18:261 punkt 3 och avslår motionerna

2017/18:4198 av Per Lodenius (C),

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 1,

2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L) yrkande 1 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 1.

Ställningstagande

Regeringens förslag om tillståndstidens längd i kombination med ett nytt finansieringssystem syftar till att höja public services oberoende. Den samlade bedömningen är att oberoendet stärks av att programföretagens verksamhet ligger fast under en längre period. Vi ser därför inte att en övergångsbestämmelse om ett sexårigt sändningstillstånd skulle stärka programföretagens oberoende och planeringsförutsättningar.

Vi menar att det är av yttersta vikt att riksdagen och regeringen visar tilltro till programföretagens förmåga att inom ramen för det nya finansieringssystemet planera och hantera verksamhetens inriktning och omfattning under längre perioder. Med en sexårig övergångsbestämmelse fördröjs istället programföretagens förutsättningar till långsiktig planering. Dessutom bedömer vi att det finns en risk för att en sådan fördröjning skapar osäkerhet och minskar förutsägbarheten för programföretagens verksamhetsplanering.

Vi anser inte att ett snabbt föränderligt medielandskap är ett tillräckligt starkt argument mot en tioårig övergångsbestämmelse. Primärt måste hastigheten i medieutvecklingen vara en uppgift för programföretagen att

hantera inom ramen för sitt uppdrag. Vi noterar t.ex. att BBC i Storbritannien normalt har en tillståndsperiod om tio år.

En tioårig tillståndsperiod ger programföretagen stabila och förutsägbara ramar för verksamheten i enlighet med de förlängda, åttaåriga, tillståndsperioder som det finns politisk enighet om. Ett sexårigt sändningstillstånd fr.o.m. 2020 markerar dessutom inte att vi går in i ett nytt finansieringssystem.

Det innebär att riksdagen bör avslå motionerna 2017/18:4198 (C), 2017/18:4199 (M) yrkande 1, 2017/18:4200 (L) yrkande 1 och 2017/18:4201 (KD) yrkande 1 och bifalla proposition 2017/18:261 punkt 3.

3. Överföring och förvaltning av avgiftsmedel, punkt 4 (L)

av Christer Nylander (L).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 4 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L) yrkande 2.

Ställningstagande

Betydelsen av public service har ökat. I ett alltmer polariserat samhällsklimat är det helt centralt för demokratin att det finns medier som står för opartiskhet och saklighet. Därför behövs det höjda trösklar för politikens möjligheter att påverka.

Parlamentariska public service-kommittén föreslog att formerna för utbetalning av avgiftsmedel till programföretagen ska regleras i lag (SOU 2017:79 s. 22–24). Syftet är att höja tröskeln för att regeringen styr public service. Regeringen har frångått detta i sin proposition och vill i stället att förfarandet styrs av regeringen ensam genom förordning. Det är förvisso vad som är brukligt när det handlar om reglering av tämligen teknisk och detaljerad natur, men jag menar att det i det här fallet väger tyngre att garantera programföretagens oberoende.

Jag välkomnar att radio- och tv-avgiften nu ersätts med en teknikneutral public service-avgift som betalas av alla som är myndiga och har en tillräckligt hög inkomst. Samtidigt innebär den nya lagen att riksdagen och regeringen beträder oprövad mark i sin strävan efter att finna former som i än högre utsträckning än dagens finansieringssystem garanterar public services oberoende. Jag menar därför att regeringen bör återkomma med ett lagförslag

som reglerar överföring och förvaltning av avgiftsmedlen. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

4. Årlig balansering och automatisk justering av tillgångarna på public service-kontot, punkt 5 (M)

av Lotta Finstorp (M), Viktor Wärnick (M), John Weinerhall (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 5 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 2.

Ställningstagande

Ett av ledorden i parlamentariska public service-kommitténs betänkande är legitimitet (SOU 2017:79). En förändrad finansieringsmodell måste upplevas ha hög legitimitet hos befolkningen för att vara långsiktigt hållbar.

Regeringen anför i propositionen att det finns en möjlighet att det byggs upp ett överskott på public service-kontot givet att intäkterna överstiger den medelstildelning som anges i sändningstillståndet. Till skillnad från den nuvarande radio- och tv-avgiften som skulle behöva höjas kraftigt framöver kommer den nya finansieringen i stället att innebära att taket för avgiften kontinuerligt behöver justeras nedåt.

I propositionen förs ett resonemang om att detta innebär att avgiftens storlek över tid kan behöva justeras. Detta är välkommet och rimligt. Vi anser dock att detta bör kompletteras med en större automatik för att säkerställa att det inte byggs upp stora överskott även under de perioder då ett sändningstillstånd gäller.

För att komma till rätta med risken för att stora överskott byggs upp anser vi att regeringen ska återkomma med förslag som innebär att tillgångarna på public service-kontot balanseras årligen och därmed medför en automatisk justering av den föreslagna public service-avgiften. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

5. Sänkt avgift när Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag har avvecklats, punkt 6 (M, KD)

av Lotta Finstorp (M), Roland Utbult (KD), Viktor Wärnick (M), John Weinerhall (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 6 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna
2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 3 och
2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 2.

Ställningstagande

I dag avsätts en del av radio- och tv-avgiften för Radiotjänst i Kiruna Aktiebolags (RIKAB) hantering av uppbörd av radio- och tv-avgift och avgiftskontroll. När uppdraget nu upphör och RIKAB läggs ned menar vi att regeringen bör återkomma med ett förslag om hur dessa medel kan återgå till avgiftsbetalarna och därmed bidra till en sänkning av avgiften. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

6. Utredning av public service i sin helhet, punkt 7 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 2.

Ställningstagande

Vi kan inte se att regeringen på allvar försökt komma med förslag som stärker medborgarnas förtroende för att den information som förmedlas av public service är opartisk och saklig. Helheten i sändningstillstånd, granskningsfunktion och finansiering måste utredas i ett samlat grepp.

Vi inser att det är bråttom att få ett nytt finansieringssystem på plats med tanke på rundradiokontots negativa utveckling. Regeringen bör därför snarast

tillsätta en utredning av public service-systemet som tar ett helhetsgrepp och bl.a. inkluderar granskningsfunktion och sändningstillstånd. Troligtvis kan mycket av materialet från Parlamentariska public service-kommitténs delbetänkande (SOU 2017:79) användas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

7. Kortare sändningsperiod, punkt 8 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 8 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 3.

Ställningstagande

Regeringen föreslår att sändningsperiodernas längd ska vara åtta år med en inledande period på tio år. Utredningens förslag var att den inledande perioden ska vara sex år. Vi menar att en period om åtta år är alldeles för lång med tanke på att mediebranschen är i ständig förändring. Det innebär således att den första perioden om tio år i än högre grad är för lång. Vi anser att sändningsperioderna bör vara avsevärt kortare. Regeringen bör därför tillsätta en utredning med uppdrag att försöka utarbeta kortare sändningsperioder än åtta år. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

8. Årliga budgetunderlag, punkt 9 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 9 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkande 4.

Ställningstagande

Skattefinansierade system kräver hög tilltro och trovärdighet. Detta uppnås vanligtvis inom offentlig förvaltning genom offentlighetsprincipen som garanterar transparens.

Regeringen gör bedömningen att de nuvarande årliga budgetunderlagen inte längre kommer att behövas i det nya finansieringssystemet. Vi delar inte den bedömningen. För oss är det av yttersta vikt för programföretagens trovärdighet att deras redovisningar är transparenta och tydliga. Vi menar därför att de årliga budgetunderlagen bör behållas till dess att regeringen har presenterat ett fullgott alternativ. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

9. Sponsring av Sveriges Television AB, punkt 10 (M, KD)

av Lotta Finstorp (M), Roland Utbult (KD), Viktor Wärnick (M), John Weinerhall (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 4 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 3.

Ställningstagande

En av public services grundförutsättningar är att man ska stå oberoende från såväl politisk som kommersiell påverkan. En grundprincip i sändningstillstånden är därför att programföretagen inte får sända reklam och sådana sponsrade program där sponsorbidraget har tillfallit programföretagen direkt. Detta är en viktig princip för programföretagens legitimitet och för att man ska kunna hävda sitt oberoende. Trots detta finns det i sändningstillstånden ett undantag för Sveriges Television AB (SVT) att sponsring får förekomma vid högst 20 evenemang per år. Detta motiveras med att SVT ska kunna sända attraktiva sportevenemang som förutsätter sponsring.

Att SVT får sända 20 sponsrade evenemang per år kan tyckas rimligt, men i realiteten innebär det betydligt mer. Varje evenemang kan innehålla ett större antal enskilda sändningar. Detta är i grunden ett problem. Att man i en sändning täcker över varumärken på kläder och skyltar för att i nästa mata ut uttalade sponsringsinslag riskerar att skada bolagets trovärdighet och rimmar illa med kravet om kommersiellt oberoende.

Regeringen bör därför se över möjligheterna för sponsring till SVT så att den begränsas och endast sker i undantagsfall. Vi menar att detta är viktigt för att ytterligare stärka förtroendet för programföretagens oberoende. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

10. Medieetisk granskning, punkt 11 (M)

av Lotta Finstorp (M), Viktor Wärnick (M), John Weinerhall (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 11 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion 2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 5.

Ställningstagande

Vi anser att den granskning som görs av medierna generellt och av public service i synnerhet måste bli tydligare samt mer tillgänglig och professionell.

Mediebranschen har väckt ett förslag om ett frivilligt och självreglerande system. Med en allmänhetens medieombudsman och en medieetisk nämnd föreslås enskilda kunna anmäla publiceringar som de anser utsatt dem för publicitetsskada, t.ex. genom att de inte fått bemöta anklagelser eller påståenden eller utsatts för intrång i sitt privatliv.

Det är angeläget att ett nytt medieetiskt system kommer på plats så snart som möjligt och att det också omfattar programföretagen. Vi menar att regeringen bör slå fast att programföretagen ska underställas en medieetisk granskning och att det är upp till branschens parter att komma överens om hur ett sådant system ska utformas. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkänna för regeringen.

11. Utveckla uppdraget till granskningsnämnden för radio och tv, punkt 12 (M, KD)

av Lotta Finstorp (M), Roland Utbult (KD), Viktor Wärnick (M), John Weinerhall (M) och Ulrika Jörgensen (M).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 12 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motionerna

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M) yrkande 6 och

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD) yrkande 4.

Ställningstagande

Granskningsnämnden för radio och tv finns för att pröva om innehållet i radio- och tv-program följer de regler som finns för sändningarna. Enligt sändningstillståndet ska sändningsrätten utövas opartiskt och sakligt samt med beaktande av att en vidsträckt yttrandefrihet och informationsfrihet ska råda i ljudradio och i tv. Vem som helst kan anmäla ett program för granskning, till skillnad från t.ex. Pressens Opinionsnämnd där endast den som anser sig själv utsatt för publicitetsskada kan anmäla.

Utan att värdera enskilda ärenden som behandlats konstaterar vi att kravet på opartiskhet och saklighet har väckt stor debatt – en debatt som förtjänar att tas på allvar, inte minst utifrån programföretagens legitimitet hos allmänheten.

Granskningsnämndens verksamhet måste alltid präglas av offentlighet och tydlighet. Det innebär bl.a. att högre krav bör ställas på att de beslut som granskningsnämnden fattar alltid ska vara motiverade. Vi menar att det inte sällan brister i dag vad gäller avslagsbesluten. Det finns starka skäl för att granskningsnämnden får ett tydligare utredningsansvar än den har i dag. Det skulle skapa bättre förutsättningar för beslut som vilar på korrekta fakta och relevanta omständigheter jämfört med ett system som bygger på att den anmälande partens uppgifter sätter ramen för granskningsnämndens prövning. Kravet på att ett fällande beslut ska offentliggöras bör förtydligas så att offentliggörandet alltid blir lika tydligt som den klandrande rapporteringen. Därutöver bör granskningsnämnden få fler sanktionsmöjligheter.

Mot bakgrund av det som anförts ovan bör regeringen se över och utveckla granskningsnämndens uppdrag för att säkerställa att public service lever upp till kraven på saklighet och opartiskhet. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

12. Saklighetsprövningar och exponering av rättelser, punkt 13 (SD)

av Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD) yrkandena 5 och 6.

Ställningstagande

Vi anser att det är av yttersta vikt att public services rapportering är saklig och korrekt och att uppgifter kontrolleras i de fall som anmäls till granskningsnämnden. Vi är övertygade om att förtroendet för medierna kan stärkas genom att mediekonsumenterna kan känna sig trygga i att i de fall de blivit felinformerade kommer de att uppmärksammas på detta.

Vi föreslår att det, åtminstone vad gäller public services nyhets- och faktaförmedling, ska finnas ett samhällsorgan som genomgående kontrollerar saklighet och information i de fall en anmälan gjorts. Detta skulle kunna göras genom att granskningsnämnden, eller ett specialinriktat organ, sätter samman ett vetenskapsråd som får till uppgift att kontrollera anmälda programs eller reportages saklighet. Deras utredning skulle därefter kunna publiceras offentligt och skickas till anmälaren. Det är av största vikt att programföretagen förstår vad de anmälningar som kommer in handlar om för att inte programföretagen ska hamna i samma situation igen. Publiken som tar del av innehållet ska känna förtroende för programföretagen. Det är så vi upprätthåller förtroendet mellan producenter och konsument.

Vi föreslår vidare en översyn av hur dagliga rättelser skulle kunna införas i programföretagens sändningstillstånd. En modell där sändningstid avsätts för ett program med rättelser skulle kunna vara ett alternativ. Programmet kan också vara en möjlighet för public service att mer utförligt rapportera om ett program eller reportage som fått många anmälningar där det visat sig att allmänheten inte har fog för sin uppfattning. Detta bör riksdagen ställa sig bakom och tillkännage för regeringen.

Särskilt yttrande

Ändringar i radio- och tv-lagen, punkt 2 (SD)

Angelika Bengtsson (SD), Jonas Andersson i Linköping (SD) och Cassandra Sundin (SD) anför:

Sverigedemokraterna har i betänkandet yrkat avslag på proposition 2017/18:261. I propositionen anför regeringen att de vill inleda det nya finansieringssystemet för public service med en sändningsperiod om tio år. Sverigedemokraterna anser det är en alltför lång sändningsperiod. Teknikutvecklingen leder till mycket snabba förändringar på medieområdet och det finns en risk att en så lång period låser fast programföretagen i förlegade medieformat och stjälper deras möjligheter att följa med teknikutvecklingen.

Frågan om sändningsperiodernas längd är central för oss. I reservation 7 motiverar vi vår hållning om kortare sändningstillstånd och yrkar om ett tillkännagivande till regeringen att utreda sändningsperiodernas längd.

Eftersom vår motion inte har stöd i utskottet och därmed sannolikt inte heller i riksdagens kammare, väljer vi att ställa oss bakom allianspartiernas förslag som bl.a. innebär en sexårig första sändningsperiod och därefter åttaåriga sändningstillstånd framöver. Det är att föredra framför att regeringens förslag antas.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2017/18:261 Långsiktig finansiering och stärkt oberoende för public service:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453).
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244).
5. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om Förvaltningsstiftelsen för Sveriges Radio AB, Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 7.4).
6. Riksdagen godkänner vad regeringen föreslår om avtalet med Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag (avsnitt 8).

Följdmotionerna

2017/18:4198 av Per Lodenius (C):

Riksdagen antar regeringens förslag till beslut med ändringen att de sändningstillstånd som beviljas närmast efter ikraftträdandet för Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttaåriga sändningstillstånd ska tillämpas första gången för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026.

2017/18:4199 av Olof Lavesson m.fl. (M):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till beslut med ändringen att de sändningstillstånd som utfärdas närmast efter ikraftträdandet för Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttaåriga sändningstillstånd ska tillämpas första gången för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör återkomma med förslag som innebär att tillgångarna på public service-kontot balanseras årligen samt justeras automatiskt, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medel som frigörs när Radiotjänst i Kiruna AB läggs ned bör användas för att sänka avgiften för avgiftsbetalarna och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i kommande sändningstillstånd kraftigt begränsa möjligheterna till sponsring för SVT och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att public service-bolagen ska ingå i ett system för medieetisk granskning och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen ska säkerställa saklighet och opartiskhet i public service genom att utveckla Granskningsnämndens uppdrag och tillkännager detta för regeringen.

2017/18:4200 av Christina Örnebjär m.fl. (L):

1. Riksdagen godkänner regeringens förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696) med de ändringar som följer av vad som beskrivs i motionen om att de sändningstillstånd som utfärdas närmast efter ikraftträdandet för Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttaåriga sändningstillstånd ska tillämpas första gången för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026.
2. Riksdagen beslutar att den nya lagen om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst från 9 § och framåt, med tillhörande övergångsbestämmelser, får den lydelse som framgår av motionen.

2017/18:4201 av Roland Utbult m.fl. (KD):

1. Riksdagen antar regeringens förslag till beslut med ändringen att de sändningstillstånd som utfärdas närmast efter ikraftträdandet för Sveriges Radio, Sveriges Television och Utbildningsradion ska gälla i sex år och att de nya bestämmelserna om åttaåriga sändningstillstånd ska tillämpas första gången för tillstånd som gäller fr.o.m. den 1 januari 2026.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att medel som frigörs när Radiotjänst i Kiruna AB läggs ned bör användas för att sänka avgiften för avgiftsbetalarna och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att i kommande sändningstillstånd se över möjligheterna för sponsring till SVT och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör se över Granskningsnämndens uppdrag för att

säkerställa krav på saklighet och opartiskhet och tillkännager detta för regeringen.

2018/19:24 av Angelika Bengtsson m.fl. (SD):

1. Riksdagen avslår propositionen i sin helhet.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillsätta en ny utredning för att utreda public service-systemet som helhet och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att sändningsperioden bör vara kortare än åtta år och tillkännager detta för regeringen.
4. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att programbolagen fortsättningsvis bör redovisa sina budgetunderlag årligen och tillkännager detta för regeringen.
5. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om saklighetsprövningar och granskningsnämnden och tillkännager detta för regeringen.
6. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att exponera rättelser och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst

Härigenom föreskrivs följande.

Verksamhet som ska finansieras med public service-avgift

1 § En public service-avgift ska finansiera radio- och tv-verksamhet i allmänhetens tjänst och verksamhet som är direkt anknuten till den under förutsättning att

1. sändningstillstånd enligt 4 kap. 3 § eller 11 kap. 1 § första stycket radio- och tv-lagen (2010:696) har meddelats den som bedriver sändningsverksamheten, och

2. tillståndet innehåller ett förbud mot att sända reklam.

Avgiften får inte finansiera annan verksamhet än den som anges i första stycket.

Tilldelning av avgiftsmedel inför en tillståndsperiod

2 § Ett beslut av riksdagen om tilldelning av avgiftsmedel inför att sändningstillstånd enligt radio- och tv-lagen (2010:696) meddelas ska avse hela den period som tillståndet gäller. Även regeringens beslut om villkoren för att använda avgiftsmedlen ska avse hela denna period.

I enlighet med ett beslut om tilldelning enligt första stycket tilldelar riksdagen årligen avgiftsmedel för den verksamhet som anges i 1 §.

Vem ska betala public service-avgift?

3 § Den som är obegränsat skattskyldig enligt 3 kap. 3–5 §§ inkomstskattelagen (1999:1229) och som vid beskattningsårets ingång har fyllt 18 år är skyldig att betala public service-avgift.

Hur beräknas en public service-avgift?

4 § Underlaget för public service-avgiften är den avgiftsskyldiges beskattningsbara förvärvsinkomst enligt 1 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Underlaget ska högst uppgå till 2,092 gånger det inkomstbasbelopp enligt 58 kap. 26 och 27 §§ socialförsäkringsbalken som gäller för beskattningsåret.

5 § Public service-avgiften är 1 procent av avgiftsunderlaget enligt 4 §.

När upphör skyldigheten att betala public service-avgift?

6 § Public service-avgift ska betalas till och med det år den avgiftsskyldige avlider. Det som skulle ha gällt för den avlidne ska för dödsåret tillämpas för dödsboet.

Förfaranderegler

7 § Bestämmelser om förfarandet vid uttag av public service-avgiften finns i skatteförfarandelagen (2011:1244).

Överföring och förvaltning av avgiftsmedel

8 § De avgiftsmedel som Skatteverket får in ska föras över till ett räntebärande konto i Riksgäldskontoret (public service-kontot).

9 § Kammarkollegiet ska förvalta avgiftsmedlen på public service-kontot.

10 § Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela ytterligare föreskrifter om överföring och förvaltning av avgiftsmedlen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. Genom lagen upphävs lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst.
 3. Den upphävda lagen gäller fortfarande för ärenden om radio- och tv-avgift som har inletts hos Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag före ikraftträdandet.
 4. Det som i den upphävda lagen anges om Radiotjänst i Kiruna Aktiebolag ska efter den 31 december 2019 i stället gälla för Kammarkollegiet.
 5. Ärenden om radio- och tv-avgift som inte har slutbehandlats den 31 december 2019 ska överlämnas till Kammarkollegiet.

2 Förslag till lag om ändring i socialtjänstlagen (2001:453)

Härigenom föreskrivs att 4 kap. 3 § och 8 kap. 7 § socialtjänstlagen (2001:453) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §¹

Försörjningsstöd lämnas för skäligen kostnader för

1. livsmedel, kläder och skor, lek och fritid, förbrukningsvaror, hälsa och hygien samt dagstidning, telefon och radio- och TV-avgift,

2. boende, hushållsel, arbetsresor, hemförsäkring samt medlemskap i fackförening och arbetslöshetskassa.

Skäligen kostnader enligt första stycket 1 ska i enlighet med vad regeringen närmare föreskriver beräknas enligt en för hela riket gällande norm (riksnorm) på grundval av officiella prisundersökningar av olika hushållstypers baskonsumtion. Om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl, ska socialnämnden dock beräkna dessa kostnader till en högre nivå. Nämnden får också i ett enskilt fall beräkna kostnaderna till en lägre nivå, om det finns särskilda skäl för detta.

8 kap.

7 §²

Kommunen ska bestämma den enskildes förbehållsbelopp genom att beräkna den enskildes levnadskostnader, utom boendekostnaden, med ledning av ett minimibelopp. Boendekostnaden ska beräknas för sig och läggas till minimibeloppet. För sådan boendekostnad som anges i 5 § ska dock inget förbehåll göras.

Minimibeloppet ska, om inte annat följer av 8 §, alltid per månad utgöra lägst en tolfedel av

1. 1,3546 prisbasbelopp för ensamstående, eller

2. 1,1446 prisbasbelopp för var och en av sammanlevande makar och sambor.

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, radio- och TV-avgift, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

Minimibeloppet enligt första stycket ska täcka normalkostnader för livsmedel, kläder, skor, fritid, hygien, dagstidning, telefon, hemförsäkring, öppen hälso- och sjukvård, tandvård, hushållsel, förbrukningsvaror, resor, möbler, husgeråd och läkemedel.

¹ Senaste lydelse 2009:1233.

² Senaste lydelse 2017:47.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

3 Förslag till lag om ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)

Häri genom föreskrivs att 4 kap. 3 och 12 §§, 5 kap. 12 §, 9 kap. 2 § och 11 kap. 1 och 4 §§ radio- och tv-lagen (2010:696) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

4 kap.

3 §³

Regeringen ger tillstånd att sända tv och sökbar text-tv om sändningsverksamheten finansieras med *radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst*. Myndigheten för press, radio och tv ger tillstånd i övriga fall.

Regeringen ger tillstånd att sända tv och sökbar text-tv om sändningsverksamheten finansieras med *public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst*. Myndigheten för press, radio och tv ger tillstånd i övriga fall.

12 §⁴

Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla *för en viss tid som bestäms av regeringen*.

Ett tillstånd som har beviljats av regeringen att sända tv och sökbar text-tv ska gälla *i åtta år*.

Ett tillstånd som har beviljats av Myndigheten för press, radio och tv att sända tv eller sökbar text-tv gäller för sex år. Om det finns särskilda skäl, får myndigheten besluta att ett tillstånd ska gälla för kortare tid.

Giltighetstiden för tillståndsvillkor får vara kortare än tillståndstiden.

5 kap.

12 §⁵

En leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv på något annat sätt än genom tråd ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Detta gäller även en leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning eller sökbar text-tv genom tråd. Tillgänglighetsörandet ska ske i den omfattning som beslutas av regeringen, om verksamheten

En leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning, beställ-tv eller sökbar text-tv på något annat sätt än genom tråd ska utforma tjänsten på ett sådant sätt att den blir tillgänglig för personer med funktionsnedsättning genom textning, tolkning, uppläst text eller liknande teknik. Detta gäller även en leverantör av medietjänster som tillhandahåller tv-sändning eller sökbar text-tv genom tråd. Tillgänglighetsörandet ska ske i den omfattning som beslutas av regeringen, om verksamheten

³ Senaste lydelse 2015:808.

⁴ Senaste lydelse 2015:808.

⁵ Senaste lydelse 2015:808.

finansieras med *radio- och tv-avgift enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst*, och av Myndigheten för press, radio och tv i övriga fall. Ett sådant beslut ska gälla för en viss tid.

Vid bestämmande av hur och i vilken omfattning tjänsten ska göras tillgänglig för personer med funktionsnedsättning ska leverantörens finansiella förutsättningar och den tekniska utvecklingen av tillgänglighetstjänster beaktas.

finansieras med *public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst*, och av Myndigheten för press, radio och tv i övriga fall. Ett sådant beslut ska gälla för en viss tid.

9 kap.

2 §

Sändningsplikten enligt 1 § omfattar inte fler än fyra programtjänster som sänds samtidigt av en tillståndshavare vars verksamhet finansieras med *radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst*.

Sändningsplikten enligt 1 § omfattar inte fler än fyra programtjänster som sänds samtidigt av en tillståndshavare vars verksamhet finansieras med *public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst*.

11 kap.

1 §⁶

Tillstånd att sända ljudradio meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med *radio- och tv-avgiften enligt lagen (1989:41) om finansiering av radio och TV i allmänhetens tjänst*. Regeringen meddelar också tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Tillstånd att sända ljudradio meddelas av regeringen om sändningsverksamheten finansieras med *public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst*. Regeringen meddelar också tillstånd att sända ljudradio till utlandet.

Regeringen får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar till utlandet som sker med stöd av tillståndet.

Myndigheten för press, radio och tv får ge tillstånd att under en begränsad tid om högst två veckor sända ljudradio som inte är närradio eller kommersiell radio. Myndigheten får besluta att 14 och 15 kap. inte ska tillämpas på sändningar som sker med stöd av tillståndet.

Om det finns särskilda skäl, får regeringen ge tillstånd att sända ljudradio i lokala sändningar som inte uppfyller kraven för närradio eller kommersiell radio.

4 §⁷

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio ska

⁶ Senaste lydelse 2015:808.

⁷ Senaste lydelse 2012:702.

gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

gälla i åtta år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Ett tillstånd som beviljats av regeringen att sända ljudradio i andra fall än som anges i första stycket ska gälla för en viss tid som bestäms av regeringen.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.
 2. De sändningstillstånd som meddelas av regeringen enligt 4 kap. 3 § och 11 kap. 1 § närmast efter ikraftträdandet ska gälla i tio år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift.
 3. De nya bestämmelserna i 4 kap. 12 § första stycket och 11 kap. 4 § första stycket tillämpas första gången för sändningstillstånd som gäller från och med den 1 januari 2030.

4 Förslag till lag om ändring i skatteförfarandelagen (2011:1244)

Härigenom föreskrivs att 2 kap. 2 §, 12 kap. 3 §, 29 kap. 1 §, 46 kap. 3 § och 56 kap. 6 § skatteförfarandelagen (2011:1244) ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

2 kap.

2 §

Lagen gäller också för avgifter enligt

1. begravningslagen (1990:1144),
 2. lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,
 3. lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
 4. lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund,
 5. socialavgiftslagen (2000:980),
- och*

6. lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift.

6. lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift, *och*

7. lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

12 kap.

3 §⁸

De allmänna skattetabellerna ska grundas på att

1. inkomsten är oförändrad under kalenderåret,
2. mottagaren bara kommer att beskattas för den inkomst som anges i tabellen,

3. mottagaren inte ska betala någon annan skatt eller avgift än

- a) kommunal inkomstskatt,
- b) statlig inkomstskatt på förvärvsinkomster,
- c) begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144),
- d) avgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift, *och*
- e) avgift som avses i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund,

d) avgift enligt lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift, *och*

f) public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst,

4. mottagaren inte kommer att medges något annat avdrag än grundavdrag vid beskattningen, och

5. mottagaren kommer att medges skattereduktion för

- a) allmän pensionsavgift och arbetsinkomst enligt 67 kap. 4–9 §§ inkomstskattelagen (1999:1229), eller

⁸ Senaste lydelse 2017:1218.

b) sjukersättning och aktivitetsersättning enligt 67 kap. 9 a § inkomstskattelagen.

Tabellerna ska också ange skatteavdraget för

1. den som är född 1938 eller senare och inte är skyldig att betala allmän pensionsavgift enligt 67 kap. 4 § inkomstskattelagen, och

2. den som inte har rätt till skattereduktion för arbetsinkomst enligt 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen.

Bestämmelserna i första stycket ska också tillämpas för den som är född 1937 eller tidigare och har rätt till skattereduktion för arbetsinkomst enligt 67 kap. 5–9 §§ inkomstskattelagen.

29 kap.

1 §⁹

Inkomstdeklaration ska lämnas till ledning för

1. bestämmande av underlag för att ta ut skatt eller avgift enligt

a) inkomstskattelagen (1999:1229),

b) lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,

c) 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,

d) lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel i de fall som avses i 2 § första stycket 1–4 och 6–10 den lagen,

e) lagen (1991:687) om särskild löneskatt på pensionskostnader,

f) lagen (1994:1744) om allmän pensionsavgift,

g) 2 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift, *och*

g) 2 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,

h) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift,

h) lagen (2007:1398) om kommunal fastighetsavgift, *och*

i) lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst,

2. bestämmande av underlag för att ta ut egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980),

3. bestämmande av skattereduktion, samt

4. beräkning av pensionsgrundande inkomst enligt 59 kap. socialförsäkringsbalken.

46 kap.

3 §

Betalningssäkring får inte användas för avgifter enligt

1. begravningslagen (1990:1144), *och*

1. begravningslagen (1990:1144),

2. lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund.

2. lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund, *och*

3. lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.

⁹ Senaste lydelse 2011:1289.

56 kap.**6 §¹⁰**

I beslut om slutlig skatt ska Skatteverket även bestämma storleken på följande skatter och avgifter:

1. skatt och avgift på de underlag som avses i 3 §,
2. skatt enligt 2 § lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster,
3. begravningsavgift enligt begravningslagen (1990:1144),
4. avgift enligt 2 § lagen (1994:1920) om allmän löneavgift,
5. avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat tros-
samfund, *och*
5. avgift enligt lagen (1999:291) om avgift till registrerat tros-
samfund,
6. egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980).
6. egenavgifter enligt 3 kap. socialavgiftslagen (2000:980), *och*
7. *public service-avgift enligt lagen (2018:000) om finansiering av radio och tv i allmänhetens tjänst.*

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

¹⁰ Senaste lydelse 2012:136.

BILAGA 3

Utskottets lagförslag

Förslagspunkt 2

Ändring i regeringens förslag till lag om
ändring i radio- och tv-lagen (2010:696)*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2019.

2. De sändningstillstånd som meddelas av regeringen enligt 4 kap. 3 § och 11 kap. 1 § närmast efter ikraftträdandet ska gälla i *tio* år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift.

3. De nya bestämmelserna i 4 kap. 12 § första stycket och 11 kap. 4 § första stycket tillämpas första gången för sändningstillstånd som gäller från och med den 1 januari 2030.

2. De sändningstillstånd som meddelas av regeringen enligt 4 kap. 3 § och 11 kap. 1 § närmast efter ikraftträdandet ska gälla i *sex* år om sändningsverksamheten finansieras med public service-avgift.

3. De nya bestämmelserna i 4 kap. 12 § första stycket och 11 kap. 4 § första stycket tillämpas första gången för sändningstillstånd som gäller från och med den 1 januari 2026.